

ابراهیم رئیسی:

طرف مقابل مصمم به رفع تحریم‌ها باشد، توافق خوب به دست می‌آید

● **ایستا:** رئیس‌جمهوری در گردهمایی رؤسای منتخب نمایندگان جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، گفت: راهبرد دشمن این است که تحریم‌ها را همواره نگه دارد و بیشتر کند. راهبرد ما این است که تحریم‌ها شکسته شود. تحریم‌ها باید خنثی نشود و اقدام جدی برای رفع تحریم‌ها انجام شود. دولت دنبال تحقق هر دو مورد است. برخی گفتند مذاکره نمی‌کنند، برنامه ندارند و جدی نیستند؛ اما اگر طرف مقابل مصمم به رفع تحریم‌ها باشد، توافق خوب به دست می‌آید. ما در صنایع هسته‌ای، نظامی و فضایی بیشتر تحریم بودیم؛ اما موفق‌تر بودیم؛ اما در صنعت خودروسازی مشکل داریم. معلوم می‌شود همتی که در آن بخش‌ها بوده، در سایر بخش‌ها نبوده است.

ابراهیم رئیسی با اشاره به نقش مهم وزارت خارجه در توسعه کشورها عنوان کرد: در همین موضوع کرونا رمز موفقیت کشور این بود که وزیر خارجه و سفرای چین و روسیه پیگیری‌های لازم را انجام دادند؛ البته نباید به کارهای پیشینیان بی‌توجه بود؛ بلکه باید قدردان آنها باشیم. در واقع کرونا داخل کشور بود؛ اما وزارت خارجه سهم مهمی در مدیریت آن داشت. اکنون به آمار تزریق ۷۴ درصدی دو دوز واکسن رسیده‌ایم و به سمت تزریق دوز سوم حرکت کرده‌ایم.

او ادامه داد: روابط اقتصادی با همسایگان باید پایدار شود؛ البته در کنار آن باید روابط فرهنگی هم وجود داشته باشد. برخی کشورهای همسایه دنبال عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی هستند؛ اما این عادی‌سازی برای آنها و رژیم صهیونیستی به‌هیچ‌وجه امنیت‌ساز نیست. ما باید در عمل اثبات کنیم که ارتباط با جمهوری اسلامی ایران می‌تواند به امنیت، آرامش و صلح در منطقه کمک کند. ما هرچه در منطقه سختی کشیده‌ایم، از وجود بیگانگان بوده است. وضعیت فلاکت‌بار افغانستان و تبدیل مواد مخدر سنتی به صنعتی در این کشور حاصل حضور آمریکاییان در افغانستان است. در عراق و سایر کشورهای منطقه هم همین‌گونه است. این در حالی است که ایران خیرخواه کشورهای همسایه است.

احزاب فقهی یا فقه احزاب؟ رابطه حزب و فقه در ساختار مردم‌سالار امکان‌پذیر چگونه تعریف می‌شود؟ آیت‌الله محسن اراکی اخیراً در کنفره حزب مؤتلفه گفته است: «شاید لازم باشد در حوزه‌ها فقه تشکیلات و احزاب محقق شود. قبل از اینکه احزاب به وجود آیند باید فقه احزاب شکل بگیرد و پایه تمام اینها فقه الهی است. باید از حوزه‌ها خواسته شود که به چنین مسئله‌ای بپردازند». زمانی سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی آیت‌الله راستی‌کاشانی را به‌عنوان نماینده امام درون خود پذیرفته بود تا تصمیماتش شائبه‌های غیرشرعی نداشته باشد که البته این تجربه در نهایت به اختلاف و انحلال این حزب در دهه ۶۰ انجامید. شاید شبیه‌ترین حزب سیاسی ایران به مدلی که آیت‌الله اراکی مدنظرش است، در حال حاضر جبهه پایداری باشد؛ جریانی که در حزب‌خواندن خودش البته دچار نوعی دوگانگی و سردرگمی است؛ از یک سو درخواست ثبت به‌عنوان حزب به وزارت کشور می‌دهد و از سوی دیگر می‌گوید مدل تحزب‌ورزی‌اش متفاوت است و به پدر معنوی‌اش آیت‌الله مصباح‌یزدی اقتدا می‌کند که چندان با حزب میانه‌ای نداشت و حتی آرای او علیه آن بود. شاید از همین‌رو است که جبهه پایداری چیزی به نام شورای فقه‌ها درست کرده بود که مصوباتش را به تأیید آن برساند. آیت‌الله مصباح‌یزدی و آیت‌الله خوشوقت، دو عضو این شورا بودند که البته هر دو به رحمت خدا رفته‌اند. صادق محصولی، دبیرکل حزب جبهه پایداری، بعد از فوت آیت‌الله مصباح گفته بود شورای مرکزی با مشورت دو فقیه دیگر درصد جایگزین ایشان است؛ همچنان که پس از رحلت حضرت آیت‌الله خوشوقت رضوان‌الله تعالی علیه که یکی از اولین فقهای جبهه پایداری بودند، فقیه ربانی و انقلابی دیگری جایگزین ایشان شد. البته تا این لحظه خبری از چهره‌های جایگزین نیست یا اگر بوده، جبهه پایداری تمایلی به رسانه‌ای‌کردنش نداشته است. در این صورت، حتی بحث تعیین تکلیف مصوبات این حزب بیش می‌آید که آیا جبهه پایداری هم به سمت عرفی‌شدن رفته و مصوباتش را بدون تأیید شورای فقه‌ها به سرانجام و مرحله عمل می‌رساند؟

داوود فیرحی که در پروژه فکری خود سعی داشت به مدلی از همسویی و همزیستی دین، فقه و حکمرانی مدرن مبتنی بر دموکراسی برسد، در کتابی درباره رابطه فقه و احزاب نوشته است: «قالب بحث‌های فقه از قدیم روی یک دوگانه ایستاده است و درمورد هر مطلب یا مسئله‌ای دستگاه‌های فقه دو گونه تحلیل دارند. اینکه موضوع چیست؟ و در آن به‌عنوان مثال از ماهیت حزب سؤال می‌کنند. دوم اینکه حکم آن از احکام خمسسه شرعی چیست و در کدام‌یک از حوزه مباحات، واجبات یا حرمت قرار می‌گیرد؟ شناخت موضوع و شناخت حکم، مسئله دوگانه‌ای است که همیشه در دستگاه‌های فقه وجود دارد. معمولاً در قسمت اول و موضوع‌شناسی، تحلیل‌ها به سمت عرف می‌رود و اینکه دیگران حزب را چگونه تعریف کرده‌اند و توضیح داده‌اند». او در سخنرانی دیگری به تاریخ دی‌ماه ۹۸

سیاست

واکنش موسوی تبریزی به سخنان آیت‌الله اراکی

فقه احزاب یا مشاوره فقها؟

گفته است: «حکمرانی حزبی یک حکمرانی مطلوب نیست، بلکه حکمرانی بهترین بد و دفع افسد به فاسد است؛ چراکه بدیل‌های آن حکمرانی‌های بدتری هستند. یک بدیل حکمرانی حزبی، حکومت شخصی است که خیلی سریع به حکمرانی یک باند پنهان فاسد تغییر می‌کند. این نوع حکمرانی سرانجام سر از یک فساد اقتصادی درمی‌آورد و به سیاست نیز سرایت می‌کند. حکمرانی پوپولیستی نوع دیگری است که در آن هدایت بر عهده یک فرد مردم‌گراست. تجربه سیاسی نشان داده که از چنین حکمرانی‌ای هیتلر و مانو درمی‌آید و در نتیجه چنین حکمرانی‌ای جامعه فرومی‌باشد. مدل سوم حکمرانی، حکمرانی موجی است که عده‌ای بدون شناسنامه حزبی و سیاسی خاصی و به صورت اتوبوسی روی کار می‌آیند. به‌طور کل حکمرانی را به دو دسته حکمرانی باندی و حزبی می‌توان تقسیم کرد که سه مدل ذکرشده را می‌توان در دسته حکمرانی‌های باندی قرار داد؛ چراکه به مرور باندهای مخرب و خطرناک در آنها شکل می‌گیرد. بنابراین حکمرانی حزبی با همه عیوب بهترین ممکن است و ما نباید اصل آن را به‌خاطر عیوب کنار بگذاریم، بلکه باید عیوب را اصلاح کنیم. نکته مهم اینجاست که حکومت حزبی اصلاح نمی‌شود، مگر اینکه حزب وارد حکومت شود. نمی‌توان حزب را پشت درهای حکومت قرار داد و اصلاح آن را خواستار شد.»

بحث از فقه احزاب به صورت یک حکم شرعی بیشتر در دیدگاه جناح راست طرفدار دارد. با غلامحسین کرباسچی که ضمن تجربه دبیرکلی یک حزب سیاسی، تجربه تحصیلات حوزوی را نیز در سوابق خود دارد، تماس گرفتیم تا نظراتش را جویا شویم؛ اما او نسبت به این موضوع نظر خاصی نداشت و گفت چندان مسئله بااهمیتی برای پرداختن نیست و صرفاً یک صحبت منبری بوده است. در ادامه با آیت‌الله سیدحسین موسوی‌تبریزی، دادستان انقلاب در سال ۶۰ و رئیس سابق خانه احزاب، گفت‌وگو کردیم. موسوی‌تبریزی به «شرق» گفت: «باید توضیح دهند فقه احزاب مشخصاً و با جزئیات چیست. اگر وَ تَعَاوَنُوا عَلَی الْبِرِّ وَ التَّقْوَىٰ وَ لَا تَعَاوَنُوا عَلَی الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ منظور است که در اسلام مشخصاً به این مسائل اشاره شده است. بزرگ‌ترین مسئله فقه احزاب این

است که آدم با افکاری که می‌شناسد، با آن در رابطه با مسائل مادی، معنوی و انسانی و مشکلات همراهی کند و در احزاب فارغ از افراد متدین و وارسته و باسواد کنار هم بنشینند و در عین حال مشاوره بگیرند. پیامبر هم برای مسئله مشاوره درخصوص مسائل مردم خیلی اهمیت قائل بودند. لازم نیست اعضای احزاب فقیه باشند، باید سیاست را بفهمند. البته نباید خودبین باشند و خود را ببینند، باید به فکر مردم و مسائل اسلامی، اعتقادی و عدالت باشند. باید منافع مردم را رعایت کرد و بر اساس آن حرکت کرد و افرادی هم که می‌خواهند انتخاب شوند، بر اساس آن انتخاب کنند و نظرات خود را نیز به‌عنوان مشورت به دولت و مجلس ارائه دهند. در زدنگی مردم، مسئله مشاوره بسیار اهمیت دارد. در قرآن و فقه نیز مشخصاً این مسائل آمده است.»

در ادامه موسوی‌تبریزی درباره نقش فقه احزاب در اسلام افزود: در عدله اسلامی نیز این مسائل را داریم. فقه مخصوص این مسئله این است که همه مسلمانان در راستای حل مشکلات مسلمین حرکت، همکاری و مشورت کنند. باید با مشورت همدیگر و دانشمندان و متحققان که در امور خاص وارد هستند، مشورت شود. این مسئله مسلم است. احتمالاً ایشان چنین مسائلی را قبلاً ندیده و قبلاً بارها این مسائل گفته شده است. مرحوم آیت‌الله‌العظمی منتظری نیز چنین مسائلی را در درس خارج فقه گفته‌اند. افرادی که در احزاب جمع می‌شوند، باید باسواد باشند؛ اما اگر بی‌سواد وارد احزاب شوند، ممکن است خیری نداشته باشند. اگر ایمان کامل داشته باشند، ممکن است کمک‌کننده باشد.»

در پایان موسوی‌تبریزی درباره وضعیت کنونی احزاب تصریح کرد: «من رئیس خانه احزاب هم بودم و با تمامی احزاب دوست بودیم و در حزب جمهوری اسلامی هم بودیم. احزاب در کشور لازم‌اند، ولی گاهی مسائل شخصی باعث می‌شد گروه‌های سیاسی کند شوند و به سمت منافع شخصی بروند. بهتر از حزب جمهوری اسلامی از اول انقلاب تاکنون نداشته‌ایم که رأس آن نیز شخصیت‌هایی برجسته از جمله آیت‌الله بهشتی و آیت‌الله خامنه‌ای و دیگران بودند؛ اما این حزب هم چند سال بعد به سه گروه تقسیم شد؛ از طیف مؤتلفه تا میرحسین موسوی که متهم به چپ‌گرایی بود و یک عده هم تحصیل‌کرده‌های خارج بودند و گروه سوم شدند و باعث شد درگیری‌ها درون حزب شروع شود و امام(ره) به مرحوم هاشمی دستور تعطیلی دادند از بس که اختلاف ایجاد کردند. اگر بخواهیم بگویم از هیچی بهتر است، بله! اما نمی‌گذارند درست کار شود و جلوی آنها را می‌گیرند و وضعیت قانع‌کننده نیست و من معتقدم دلایلش این است که مسائل را شخصی می‌کنند. کسی که وارد حزب می‌شود، باید به حزب و جمع احترام بگذارد و نظرات و علایق شخصی را کنار بگذارد. اگر این‌طور باشد، مشکلات پیش نمی‌آید و احزاب منفعت نیز دارند.»

ضرورت جلب مشارکت مردم در تحقق پیشرفت اجتماع

● **شرق:** رئیس‌انديشكده امور اجتماعي، جمعيت و نيروى انساني مركز الكوى اسلامي-ایرانی پیشرفت، دکتر محمدحسین پناهی، در گفت‌وگو با دفتر ارتباطات مرکز الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت گفت: سند الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت و تدابیر مربوطه در فضایی علمی- ارزشی تدوین شد و وقتی برای اجرا وارد فرایند سیاسی و اجرایی کشور شود و تابع روند‌ها و نیروهای ساختاری و سیاسی حاکم بر آن خواهد بود. در این نظام دیوان‌سالاری، دولتی ضعیف و ناکارآمد، با کارشناسان محافظه‌کار و عادت‌کرده به وضع موجود، به همراه ویژگی‌های ساختاری مانند وابستگی نظام به مسیر گذشته و مقاومت در برابر تغییر و نوآوری، باعث می‌شود بدون توجه به ویژگی‌های نوآورانه الگو، آیین‌نامه‌های اجرایی دیوان‌سالارانه و یکدستی برای کل کشور بدون در نظر گرفتن شرایط بسیار متنوع و متفاوت و بدون مشارکت‌دادن مردم در این فرایند تدوین شود. پناهی افزود: اگر با اصلاحات ساختاری لازم دولت‌محوری را رها کرده و جامعه (مردم) را در این فرایند به طور جدی مشارکت بدهیم، تا حدی می‌توان امیدوار به موفقیت الگوی پیشرفت بود. البته اضافه‌کردن قدرت مردمی به ماشین توسعه و پیشرفت کشور، مستلزم تغییرات عینی و ذهنی در جامعه خاصه در دولت‌مردان است: تغییرات عینی شامل اصلاحات ساختاری لازم و واگذاری تصدی‌گری‌های دولتی به مردم است. او خاطرنشان کرد: سؤال مهم دیگر این است که قدرت مردمی را چگونه باید به نظام برنامه‌ریزی و اجرایی کشور اضافه کرد؟ مردم تنها در یک صورت می‌توانند در اجرای سند الگو، رسالت معناداری ایفا کنند و آن وقتی است که سازمان‌دهی می‌شوند. این سازمان‌دهی می‌تواند به دو صورت سیاسی و مدنی باشد. در بعد سیاسی، مردم باید بتوانند با احساس امنیت در قالب تشکیلات سیاسی مانند احزاب و گروه‌های سیاسی فعال سازمان یابند و هم خود در اجرای سند الگو خاصه در ابعاد سیاسی یاری کنند. در بعد مدنی نیز مردم باید بتوانند در قالب سازمان‌های صنفی و مدنی در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و محلی سازمان یابند و نقشی اساسی در مطالبه و اجرای سند الگو ایفا کنند.

لونجین

LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

HydroConquest